

PRZEŁOMOWY WYROK TSUE DOTYCZĄCY *IN-HOUSE*

WPROWADZENIE

15 stycznia 2026 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej („TSUE”) w sprawie C-692/23 wydał precedensowy wyrok ws. zamówień *in-house*.

W dużym uproszczeniu zamówienia *in-house* to zamówienia, których udzielać mogą bezpośrednio zamawiający – jednostki samorządu terytorialnego, kontrolowanym przez siebie własnym spółkom (spółkom komunalnym), bez konieczności przeprowadzania procedury konkurencyjnej, np. przetargu.

Tryb *in-house* – tak w prawie polskim, jak i unijnym – jest wyjątkiem od reguły udzielania zamówień publicznych w drodze postępowania konkurencyjnego, tj. zakładającego udział wielu wykonawców. Dopuszczalność zastosowania trybu *in-house* jest jednak uzależniona od łącznego spełnienia wymagań określonych w przepisach Pzp lub Dyrektywa 2014/24. Jeżeli wszystkie te wymagania nie zostały spełnione – wówczas zamawiający nie może skorzystać z trybu *in-house*.

STAN FAKTYCZNY SPRAWY

Jeden z takich warunków zastosowania trybu *in-house*, określony w Dyrektywie 2014/24

wymaga, by ponad 80% działalności spółki komunalnej (kontrolowanej osoby prawnej) było prowadzone w ramach wykonywania zadań powierzonych jej przez kontrolującego ją zamawiającego albo zamawiających (jeżeli warunek jest określony na podstawie kryterium obrotu).

RYGORYSTYCZNE I SKOMPLIKOWANE? NIE DLA KREATYWNEJ PRAKTYKI!

Sprawa C-692/23 dotyczyła sporu między wykonawcą z branży odpadowej a związkiem niderlandzkich gmin, które powierzyły kontrolowanym przez siebie spółkom zadanie, polegające na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych. Kontrolowana przez gminy spółka była spółką dominującą (spółką matką), która świadczyła usługi wyłącznie na rzecz zamawiających publicznych. Natomiast jej spółki córki realizowały zlecenia dla podmiotów prywatnych.

Pytanie, na jakie miał odpowiedzieć TSUE, sprowadzało się do ustalenia, czy na potrzeby wyliczenia tego 80% progu dopuszczalności zastosowania trybu *in-house* należy uwzględnić obrót wyłącznie spółki matki, która świadczy usługi na rzecz zamawiających

publicznych, czy też uwzględnić również obrót generowany przez spółki córki, realizujące zlecenia komercyjne.

STANOWISKO TSUE

TSUE uznał, że ww. warunek, zgodnie z którym 80% działalności kontrolowanej spółki, która jest spółką matką ma być prowadzone w ramach wykonywania zadań powierzonych jej przez kontrolującego ją zamawiającego/zamawiających, należy rozumieć w ten sposób, że **trzeba uwzględnić obrót zarówno spółki matki, jak i spółek córek, które przynależą z nią do tej samej grupy.**

CO W PRAKTYCE OZNACZA WYROK TSUE?

Wyrok w sprawie C-692/23 to swoiste czerwone światło dla znanych – również na polskim rynku – „wybiegów maskujących”, polegających na tworzeniu komunalnych spółek matek do realizacji zadań na potrzeby zamawiających, którzy je utworzyli i kontrolują – dla wykazania kryterium dotyczącego obrotu, a następnie zawiązywaniu spółek córek prowadzących działalność komercyjną (czyli przede wszystkim bądź wyłącznie na rzecz innych podmiotów niż zamawiający, który utworzył spółkę matkę).

W praktyce ww. wyrok TSUE powinien ograniczyć przypadki nieuczciwych praktyk zmierzających do nadużywania instytucji *in-house*. Sam zaś tryb *in-house* będzie mógł być nadal wykorzystywany, oczywiście

z zachowaniem restrykcyjnych wymagań wynikających z obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Aby ocenić, czy w Państwa sprawie doszło do spełnienia wszystkich wymagań dla zastosowania trybu *in-house*, zapraszamy do kontaktu z ekspertami naszej Kancelarii.

r.pr. Martyna Wójcik-Szydelko
apl. radc. Mateusz Jakubiszyn
Wrocław, 30.01.2026 r.

SDZLEGAL Schindhelm

Kancelaria Prawna
Schampera, Dubis, Zając i Wspólnicy
ul. Kazimierza Wielkiego 3
50-077 Wrocław
tel.: +48 71 326 51 40
e-mail: martyna.wojcik-szydelko@sdzlegal.pl
e-mail: wroclaw@sdzlegal.pl
pl.schindhelm.com